

Gorenjski glas

IZ DANASNJE ŠTEVILKE:

Izpolnimo naš gozdarski plan — Velika in uspešna delovna manifestacija v Kranju — V Dupljah so ustanovili kmečko obdelovalno zadrugo — Iz naših krajev — Nova premiera v Prešernovem gledališču — Podlistek: „Marko je naročil“ (Martel) — Naši bralci nam pišejo... — Fizkultura in šport — Tedenska kronika itd.

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto II. — Štev. 19

Kranj, 11. maja 1949

Cena din 2.—

Izpolnimo naš gozdarski plan

Poziv IO OF v Kranju vsem frontovcem

Izvedba petletnega plana temelji poleg materialnih sredstev na politični zavesti našega ljudstva. Delovni polet naših zavednih delavcev in frontovcev omogoča hitro in učinkovito izvajanje posameznih gospodarskih panog, ki sestavljajo petletni plan.

Ena izmed najvažnejših postavk v našem planu je izvedba gozdarskega plana. Izkoriščanje lesnega bogastva ne omogoča samo izpolnitev izvoznega plana, nego pospešuje tudi izvedbo del na gradiliščih, v rudnikih, pri lesno-predelovalni industriji itd.

Zaradi pomanjkanja delovne sile je gozdarski plan v zaostanku. Osvobodilna fronta kot izvrševalka vsenarodnih stremiljenj poziva vse zavedne frontovce, zlasti kmečko prebivalstvo k vstopu v gozdne delovne brigade, da pospešijo izvršitev gozdnega plana.

Vstop v delovne brigade omogoča zlasti dejstvo, da sedaj po izvršeni setvi do začetka poletnih del na kmetih ni tako nujnih opravkov, ki bi mogli kmečko ljudstvo v večjem številu zadrževati doma. Prav tako se bodo mogli vključiti kmetje v gozdno delo kot vozniki in dajalci vprežne živine. Tistim prostovoljcem, pri katerih bi zaradi odhoda doma trpelo delo, bodo pomagale domače, vaške in krajevne frontne organizacije.

K zbiranju frontovcev za delovne brigade morajo pristopiti vsi krajevni odbori OF. Vstop v brigado je prostovoljen, delo pa bo plačano. Brigada bo na terenu 30 dni.

Pomoč frontovcev v našem planskem gospodarstvu je vedno večja. V njihovem sodelovanju se kaže zavest naših delovnih ljudi, ko gradijo lepšo bodočnost sebi in otrokom. Številni člani so pokazali ogromne požrtvovalnosti pri premaganju težav za izpolnitev plana. Tudi v tej priliki — z izpolnitvijo gozdarskega plana, bodo častno izvršili svojo frontovsko dolžnost.

Vzporedno z delom za pridobivanje članov Osvobodilne fronte za gozdarske brigade mora delovati tudi politično delo. Brezobzirno je treba razkrinkavati ljudi, ki bodo poskušali preprečevati odhod v brigado. Treba je ločiti borce za socializem od odkritih in prikritih sovražnikov našega napredka — graditve socializma.

Kulturno prosvetno delo bo poživilo življenje brigad. Obiskale jih bodo razne umetniške skupine ter jim nudile kulturni užitek. Vodstvo brigad bo skrbelo tudi za njihovo izobraževanje ter skrbelo za dobro organizacijo dela in preskrbe.

Vse delo pri zbiranju frontovcev se mora nasloniti na krajevne OF odbore, ker le ti poznajo razmere v kraju in morejo zagotoviti uspešno udeležbo. Agitacija in vstop v brigade temelji samo na prepričevalnosti in na politični zavesti frontovcev.

Frontne organizacije bodo tudi to nalogo uspešno izvedle. Kot je fronta v najodločilnejših trenutkih našega družbenega življenja usmerjala razvoj v korist naših ljudskih ciljev, tako bo tudi ob tej važni gospodarski nalogi doprinesla najvišji delež.

V borbi za 500.000 ur prostovoljnega dela

Frontovci Kranja so v počastitev Dneva zmage opravili 6.885 ur prostovoljnega dela

Velika in uspešna delovna manifestacija v Kranju

V nedeljo so frontovci v Kranju organizirali veliko delovno manifestacijo. Ob sedmih zjutraj so se na Titovem trgu zbrali vsi tisti, ki so se odzvali pozivu

Na Zlatem polju

štaba delovnih brigad na prostovoljno delo. Lahen dež, ki je pričel padati okrog pol sedme ure, je le malo vplival na udeležbo na množični akciji. Ob ¼ na sedem so pričeli prihajati kamioni, ki so odpeljali kasnejše prostovoljce na posamezna gradilišča. Kamioni so bili lepo okrašeni in z napisi označeni, kam bodo prostovoljce odpeljali. Na kamionih pa so prepevali prostovoljci, ki so nosili svoje sindikalne in druge prapore. Vsi tovorni avtomobili tovarn in Gozdnega gospodarstva Kranj so se zvrstili na trgu pred Prešernovim gledališčem. Prihajajoče delovne brigade pa so se urejale na Titovem trgu pred zgradbo MLO. Tudi naša JA se je v velikem številu udeležila akcije.

Kmalu po sedmi uri je zbrane delovne brigade pozdravil in analiziral dosedanje uspehe in neuspehe komandant štaba DB, tov. Božič. Za njim je nagovoril delovne brigade komisar garnizona JA Kranj in končno je k Dnevu zmage čestital še sekretar MK KPS tov. Andrej Brovč. Poudaril je, da vse klevete, ki jih mečejo v svet nasprotniki izgraditve socializma pri nas, pa naj si bodo oni z vzhoda ali pa zapada, ne morejo omajati našega delovnega ljudstva v trdni volji in naporih, ki jih vsakodnevno doprinaša za izgraditev svojega srečnejšega življenja. Po končanem pregledu brigad je načelnik štaba DB tov. Pavle Golob pozval brigade na gradilišča.

Okrajni odbor Osvobodilne fronte poziva vso zavedno članstvo na delo v gozdarske brigade. Brigadirji se naj zberejo dne 13. maja 1949, ob 8. uri pred Okrajnim ljudskim odborom v Kranju. Iz sekretariata IOOF.

Manifestativno in s pesmijo so se odpeljali prostovoljci na 16 tovornih avtomobilnih nakladat in sekati les v Tržič, Puterhof, Naklo in Skofjo Loko, obnavljati porušene vasi v Dražgošah in Jamniku, graditi zadružne domove na Primskovem, v Struževem in Senčurju ter graditi smučarski dom na Joštu, kamor so krenile tudi edinice JA. Frontovci v Stražišču, po številu 32, so delali na gradnji vodovoda pod Šmarjetno goro. Rezultati dela na nedeljski akciji pa razumljivo spričo takšne volje, kot so jo pokazali kranjski frontovci, niso izostali. 1315 frontovcev je napravilo 6885 ur prostovoljnega dela. Naložili so mnogo vagonov lesa, mnogo kamionov lesa je bilo spravljeno do nakladalnih postaj, delali in prevažali so drva, čistili ruševine, kopali nove temelje, betonirali, nosili kamenje in pripravljali še mnogo drugega materiala na vseh gradiliščih. Pohvaliti je treba pionirje kranjske osnovne šole, ki so pod vodstvom svojih skrbnih učiteljev in vzgojiteljev očistili celo kranjsko kopališče ter ga pripravili za otvoritev sezone.

Najbolj so se izkazale na nedeljski delovni manifestaciji in akciji delovne brigade tovarne „Inteks“, Mestnega gradbenega podjetja, „Projekta“, smučarska sekcija SŠD Udarnika in še druge. Najmanj pa so uspele na manifesta-

frontovci Kranja grade

ciji in akciji delovne brigade MLO, OLO in pa delovne brigade po manjših lokalnih podjetjih, ter tovarne „Iska“ in „Tiskanina“.

V Dupljah so ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo „Udin boršt“

V Dupljah so se 7. maja napredni kmetje odločili, da ustanove KOZ.

Ze za časa NOB niso hotele Duplje zaostajati in kot takrat, so tudi danes razumele klic Osvobodilne fronte — v borbo — za srečo našega ljudstva. Za to akcijo, ki jo je vodil in s pravilnim tolačenjem zagotovil uspeh mladinec Pavle Košir (nedavno tega se je vrnil iz 3 in pol mesečnega tečaja za zadružništvo), je bila prav tako trdovratna bor-

Na nedeljskem pregledu delovnih brigad se je znova pokazalo, da člani OF v Kranju pojmujejo, kako velike planske naloge stojijo pred našo lesno indu-

svetlo in srečno našo bodočnost

strijo ter kapitalno gradnjo. Dokazali so, prav na dan četrte obletnice Dneva zmage nad fašizmom, da so prav tako kot nekdanji borci iz slavne NOB-e tudi danes borci za izgradnjo našega lepšega in srečnejšega življenja.

Frontovci Kranja so v letošnjem letu z vztrajnim prostovoljnim delom pričeli po svojih močeh izpolnjevati naloge tretjega leta Titove petletke, zavedajoč se, da s tem utrjujejo velike pridobitve NOB-e.

Vsak član OF naj se disciplinirano odzove pozivu komandantov delovnih brigad, kadar bodo vodili brigade na gradilišča. Vsi sindikalni in frontovski funkcionarji pa naj najresneje poprimajo, da se bo plan prostovoljnega dela, ki ga postavlja štab DB, vsakodnevno izvedel. Na ta način bomo v kratkem času omogočili vselitev v nove stanovanjske bloke in zgradili še nove bloke v našem mestu ter izvršili vsa druga dela, ki jih je določil plenum OF našega mesta.

ba. Zastareli nazori o gruntih in gonja proti kmetijskim zadrugam, sovražna agitacija niso zaustavile mladince, ki ga vodi in vzgaja Partija v duhu učiteljev Marxa, Lenina in Tita, ki vidi jasen cilj: zgraditi novo življenje. Vztrajal je in s svojimi sodelavci ustanovil novo kmetijsko obdelovalno zadrugo, četrto po redu — a prvo v nižinskem predelu v našem okraju.

(Nadaljevanje na drugi strani)

Iz naših krajev

Zadružna ekonomija v železnih stremi za prehod v obdelovalno zadrugo

Marsikdo se je nasmehnil, ko smo začeli govoriti o ekonomiji. Za ekonomijo je treba orodja, živine, krme in še marsičesa, mi pa nismo imeli drugega kakor 5 ha njiv in okoli 20 ha senožeti in travnikov. Vse bi se nekako bilo, ko bi le mogli dobiti ljudi, ki bi to zemljo obdelovali. Tudi pri nas primanjkuje delovne sile. Zato smo se na skupnem sestanku obeh celic obvezali, da bomo zemljo obdelali s prostovoljnimi delom. Prvo nedeljo smo delali sami. Med tednom je pritegnila še mladina in prihodnjo nedeljo nas je bilo že 77. Ta dan je bilo opravljenih 374 prostovoljnih delovnih ur. Pri kmetih smo naleteli na polno razumevanje. Posodili so nam vprežno

živino in pluge. Nekateri so tudi sami prišli pomagat.

Spomladanska dela so sedaj v glavnem končana. Zdaj gre za to, da si nabavimo živino. Zaenkrat imamo le dve kravi. Čim pa bodo hlevi pripravljene in bo mogoče dobiti krmo, si bomo nabavili še krav, da bo rešen problem preskrbe prebivalstva z mlekom. Tudi mladi prašički so že naročeni.

Zavedamo se, da je vsak začetek težak, zato smo doseženih uspehov tem bolj veseli. Potrudili se bomo, da bo naša ekonomija primer vzglednega kmetijskega socialističnega gospodarstva in jedro bodoče kmetijske obdelovalne zadruge v Železnikih.

Prvomajska razstava v Škofji Loki

Za 1. maj, praznik dela, je 16 delovnih kolektivov Škofje Loke razstavilo izdelke njihovih proizvodnih podjetij. Namen razstave je bil, prikazati razvoj in napredek našega socialističnega gospodarstva v tretjem letu naše petletke, tako v kvantitativnem kot kvalitativnem pogledu. V preteklih letih je bilo naše prizadevanje v tem, da proizvajamo čim več in čim hitreje in tako krijemo najnujnejše potrebe. Vse premalo pa smo pazili na kakovost proizvodov. To nalogo ima nastopajoče tretje leto naše petletke. Našo proizvodnjo usmerjamo tako, da izdelujejo kakovostno čim boljše in čim večjo izbiro izdelkov. Boljši izdelki so več časa v rabi, zato jih je treba manjkrat kupiti, kar pomeni manj izdatkov in manjšo uporabo surovin.

Preden govorimo o razstavi in prirediteljih, moramo razumeti, da se naši delovni kolektivi v proizvodnih podjetjih postavljajo pred težko nalogo, da v času ostre borbe za gospodarsko osamosvojitve, ko je vsa klevetniška kampanja usmerjena, da nas gospodarsko podredi, ko je treba silnih naporov za dobitvanje potrebnih surovin, vendarle premagujejo dnevne težkoče in nudijo delovnemu ljudstvu vedno več izdelkov v vedno boljši kvaliteti in večjem sortimentu. Taka razstava je bila tudi v Šk. Loki leta 1936. Je pa velika razlika med razstavo v tedanji kapitalistični in današnji socialistični Jugoslaviji. Namen in cilj razstave v predvojni Jugoslaviji je bil v tem, da se izdelki prikažejo zgolj z vidika zasluga in se je dala prednost predmetom in izdelkom, ki so donasali večji dobiček, medtem ko gre stremilje-

nje našega socialističnega gospodarstva za tem, da se proizvodnjo prilagodi potrebam ljudstva in so izdelki čim cenejši in boljši, da se dvigne življenjski standard delovnega ljudstva.

Ako sedaj z navedenih vidikov presojamo namen prirediteljev, moramo priznati, da je razlika v polnem obsegu na razstavi nazorno prikazana.

Tovarna klobukov prikazuje glavne proizvodne faze izdelkov. Izdelke znane kvalitete izvažajo celo izven meja Evrope t. j. v Azijo in celo Afriko, kar je velikega pomena za našo plačilno bilanco, da pridemo do potrebnih deviz za nabavo strojev in naprav za zgradnjo naše težke industrije, od katere je odvisna socialistična preobrazba našega gospodarstva.

Tovarna športnih čevljev Žiri je nastala iz nekdanje na primitiven način organizirane proizvodne zadruge. Danes je to najmodernejša tovarna. Žirovski izdelki so zaradi kvalitete dobro poznani po naši domovini. Visokó število udarnikov in izvršenih udarniških ur dokazuje, da je delovni kolektiv tovarne dober in da pravilno pojmuje današnje naloge socialističnega družbenega reda.

Zadruga Niko iz Železnikov je razstavila sortiment pisarniških potrebščin. Izdeluje pa tudi štedilnike in kakor dokazuje razstavljeni vzorec, boljše kvalitete.

Gorenjske predilnice in tkalnice so prikazale proces tkanja in predenja in velik vzpon izdelkov t. j. za 225% z ozirom na leto 1946.

Iz nekdanje male privatne že skoro opuščene pilarne v Ratečah se je pod

KLO razvilo podjetje, ki je svoj sortiment znatno povečalo.

Vso pozornost zaslužijo v miniaturni prikazani proizvodi **Gradisa in Barakarne**, ki v naši gradnji zavzemajo in dose-gajo vidne uspehe. Delovni kolektiv **LIP-a**, ki ima prehodno zastavico kot najboljši kolektiv lesne stroke v Sloveniji, razstavlja fine furnirske proizvode, ki v naši industriji mnogo pomenijo.

Mestna podjetja, ki jih je že 26 pa beležijo že svojo zgodovino. Leta 1946. je bilo le nekaj podjetij, danes pa prevladujejo v vseh smereh gospodarstva; začetne težave niso bile majhne. Primanjkovalo je sposobnih ljudi, kapitala in tudi opore ljudstva. Vodstvo MLO pa se ni strašilo težkoč in je manjkajoče strokovne moči v polnem obsegu nadomestilo z nezlomljivo voljo in požrtvovalnostjo. Ob strani pa so mu trdno stali delovni kolektivi. Uspeh ni izostal in dosežen je postavljeni cilj, t. j. socializacija je izvedena v širino in globino, v vse glavne gospodarske panoge loškega gospodarskega delovanja. Ne bomo trdili, da mestna podjetja danes že vzorno poslujejo, trdimo pa, da je sedanje vodstvo sposobno in zmerno, da s pravilno notranjo podrobno organizacijo odpravi tudi še te pomanjkljivosti.

ME-PO podjetja razstavljajo svoje proizvode in dela v posebnem, lično in okusno opremljenem oddelku. Tako razstavlja svoje delo izdelovalnica prešitih odev, krojaštvo, šiviljstvo, čevljarstvo, izdelovalnica likerjev, ki je bila osnovana šele letos, kleparstvo, pleskarstvo. Nikakor pa ne moreš mimo vrtnarstva, katerega izdelki so tako okusno in spretno razstavljeni, da je vredno pohvale.

Končno nam je še omeniti izdelke **Jogorjevega odreda**. To so izdelki naših malih, ki razstavljajo lično izdelane igrače. Vredno je, da se jih človek približe ogleda.

Prirediteljem gre vsa zahvala za trud, ki ni bil majhen, da so v rekordno kratkem času izvršili postavljeno nalogo in zamisel posrečeno izvedli. Želeti bi bilo, da se enake razstave prirejajo vsako leto na ta dan in se v bodoče prikažejo tudi naši, za škofjeloški okoliš značilni izdelki, kakor čipkarstvo, ščetkarstvo, torbarstvo, izdelovanje glavnikov itd. Tako bo potem razstava šele popolna.

V prvih dveh dneh je razstavo pose-tilo 4500 oseb.

Množično in napredno zadružništvo - temelj v zgraditvi lepšega in naprednejšega življenja na vasi

V DUPLJAH SO USTANOVILI KMETIJSKO OBDELOVALNO ZADRUGO „UDIN BORŠT“

(Nadaljevanje s prve strani)

V zadrugo je stopilo 13 kmečkih družin. Od teh je 5 partizanskih vdov. Z ustanovitvijo kmetijsko obdelovalne zadruge v Dupljah so združili 140 ha obdelovalne zemlje. Razen tega je napredni kmečki gospodar Štular France iz Spodnjih Dupelj dal zadrugi v najem vse svoje posestvo pa tudi velik, modern, nedavno zgrajen hlev za 25 glav živine, kar pomeni velik napredek novo ustanovljeni kmečko-obdelovalni zadrugi. Zborovalci so novi zadrugi dali ime „Udin boršt“ (po znanem gozdu v njihovi neposredni bližini, v katerem so bile leta 1942. hude hajke), kar Dupeljčani ne bodo nikdar pozabili. Z borbo kakor v tistih strašnih letih, se bodo kljub vsemu tudi tokrat častno priborili uspešno pot v boljšo bodočnost delovnega kmeta.

S tem se je odprla pot tudi v naših nižinskih krajih socialističnemu kmetijstvu in z aktivizacijo borbe proti kapitalističnim elementom na vasi in pravilnim tolmačenjem bo uspelo zadružnikom pridobiti še novih članov v svojo obdelovalno zadrugo. Trenotno so včlanjeni v njej kmetje iz Sp. Dupelj, Zej in Zadrage, a imajo pred seboj še veliko področje, ki ga bodo lahko zajeli z dobrim delom. Prepričani smo, da bodo pri tem uspeli ter dali lep vzgled in bodo kos nalogam, kljub vsej ostrini in težkočam današnje dobe, ko razvijamo socializem na naši vasi.

Tržič

FRONTOVCI TRŽIČA IN OKOLICE SO NA PREDVEČER DNEVA ZMAGE SODELOVALI NA PROSTOVOLJNEM DELU

V Gojzdu je bilo v nedeljo na prostovoljnem delu zelo živahno. Preko 250 frontovcev iz Tržiča in okolice je delalo v kamnolomu, sekalo les, podiralo ruševine, kopalo temelje in postavljalo električne drogeve. Pri tem delu je bilo izvršenih preko 1300 ur dela. Najpožrtvovalnejši so se pri delu pokazali frontovci z Golnika, mlekarska šola iz Kranja in sindikat tovarne „Triglav“ v Tržiču. Prav tako pa je bilo veselo na Bistriški planini, kjer so frontovci in kmetje iz Bistrice in Tržiča pri popravljanju gozdne poti za izvoz lesa napravili 100 udarniških ur.

Martel:

Marko je naročil

Dogodek izpod Igmana. Spomin iz narodno-osvobodilne vojne
(Nadaljevanje in konec)

„Hudiča,“ je zarobantil Mlakar, „torej gre zdaj zares?“ je dvomeče vprašal, „kako pa se bomo zgrabili, ko je polno teh psov na vseh koncih in krajih?“ je vprašal. Nekaj je bilo v njem, da je hotel vse zvedeti, kako in kaj.

„S tovariši smo se že pomenili in dogovorili. Odločnost velja. Blokado moramo prebiti nočoj! Ali ni tako, tovariši?“ „Drži!“ je trdno pribil vitki Vojko za vse in začeli so se poslavljati od Marka. „Nocoj, kakor smo se zmenili,“ so svečano zatrjevali in mu stiskali roko.

„Previdno, tovariši! Eden po eden — razhod!“ je še rekel vsakemu posebej s čudno toplino v glasu in prijel Janeza za rokav. Kaj takšnega Marko dozda še ni počel. Vedel je Janez, da je Marko dober človek, a da je trd in nepristopen v ugovorih, je tudi vedel. Danes pa je ves mehak in naravnost prisrčen, kakor skrben oče. Njega je vse to prevzelo. Začutil je v dnu duše nekakšno kesanje, ker prej s svojo trdovratnostjo ni prav ravnal. Zazdel se je majhen samemu sebi in obžalovanje ga je obšlo.

„Nikar ne misli, Marko, da se kaj bojim,“ je izstisnil na glas iz sebe, „hotel sem le vedeti, kako in kaj,“ je dodal kakor v opravičilo.

„Vem, Janez! Nikar ne govori!“ ga je blago pokregal. „Ko se zmrachi, dobiš

navadno pošiljko, ki pa je zelo potrebna našim tam gori.“

„In potem?“

„Tako j na pot, kakor vedno. Po istih poteh in oprezno. Odaš na križpotju kakor vselej. Čakala te bo zveza,“ je rekel in mu pri tem dal revolver. „Vzemi, a samo, če bo sila...“

Mlinar je naredil nekam začuden obraz, ko je zgrabil za orožje in ga okorno spravil v zadnji hlačni žep.

Tedaj ga je iznenada zgrabil Marko za obe rameni in ga prijateljsko potresel.

„Janez! Danes gre zares. Mi moramo zmagati. Tvoja naloga je, da greš stalno naprej, pa naj se zgodi kar hoče! Da veš, kako važen je tovor za naše!“ je dejal resno in zopet trden v glasu. „Je dovolj?“ je na koncu vprašal in ga vnovič pogledal globoko v oči in Mlakar je videl njegove rjave bliskajoče zenice.

„Dosti,“ je zatrdil svečano in zdajci začutil moč in silno poželenje v sebi, da bi se kmalu izkazal pred njim. Saj ni bila nič kaj lahka njegova naloga. Švabska in izdajalska svojat preži zdaj od vsepovsod... Ne, ne bo lahko, zatrdno je vedel in nehote se je prijel za žep z orožjem.

„Srečno!“ je Marko sam zgrabil njegovo desnico in jo močno stisnil in stresel. Preden se je Janez zavedel, je Marko že izginil v grapi, med grmovjem.

Proti večeru se je nebo pooblačilo, težki nizki oblaki so se podili od juga proti severu. Noč je bila temna, ko je

Janez s težkim nahrbtnikom na plečih previdno krenil na pot za hišami in vrtovi, oprezujoč na vsak šum in ropot z bližnje ceste. Srce mu je močno utripalo, čim bolj se je bližala rampa na cesti, kajti tam so bile svetilke in močne nočne straže. Postal je skrit za ograjo, ki je prav na tem mestu prenehala in se obrnila v nasprotno stran proti vrvežu ob rampi. Tam so se pravkar zmenjavali ljudje v mrkih zelenih uniformah... Nič več ni čakal. Legel je in se po trebuhu plazil po snegu dalje, dokler ni zašel globoko za daljno hišo. Vstal je in nekaj časa kakor otrpel napeto poslušal proti cesti, potem pa se je pognal in hitel, hitel... Nahrbtnik ga je bolj in bolj težil; večkrat je v teku poravnal naramnice, ki so ga tiščale navzdol. Vedel je, le še malo in pri kraju bo vsaka nevarnost. Temna noč, oblaki in veter, ki se je zaganjal vanj, vse mu je ugajalo in nič ni občutil mraza, toliko se je ogrel. Ko se je čez dobre četrte ure ustavil, je že s težavo lovil sapo...

Malo se je oddahnil. Za sabo je pustil že vse hiše in kmalu bo moral čez cesto. Opredoval je nekaj časa v temo in v noči ni bilo slišati ničesar. Pač, ali se ni zdaj za njim nekaj zganilo. Nekaj časa je napeto poslušal. Saj ni nič, to se mu je le tako zdelo. Moreča tesnoba ga je obšla; izvlekel je revolver iz žepa in si dajal pogum. Naprej mora. Previdneje je krenil proti cesti. Moral je preskočiti občestni jarek in že je bil v aleji med topoli.

„Stoj! Kdo tam!“ je iznenada zagrmel glas s srede ceste, da se je Mlakar zgro-

zil in obstal kakor okamenel. Na cesti je nekdo prižgal močno žepno svetilko in posvetil po cesti. Janez se je zavedel in skočil v zaklon orjaškega topola. Na cesti za seboj je zagledal ustaško patroljo; šestorico zelencev, ki so v strahu, ko da se boje teme, vsi prižgali luči, se obrnili in svetili na vse strani. S počasno gotovostjo so se približevali debelu, za katerim je kakor prikovan drhtel Mlakar. Mrzlično so se mu podile misli po glavi: — Kaj storiti? — Naprej mora, naprej, sicer bo prepozno. — Ali pa, da jih pričaka, da pridejo bliže in... Trdneje je prijel svoje orožje.

Tedaj so zapokale puške z obeh strani ceste na ustaško svojat in namah so ugasile luči. Janez je ostrmel in se začudil, tako da še sprožiti ni utegnil. Slišal je brenčanje krogel, nato glasno kletev, krike in stok na cesti. Takoj nato cepetanje z nogami. Patrolja je bežala nazaj proti mestu, ne meneč se za padle tri pajdaše, ki so obležali na cesti.

Janez bi skoraj zavriskal, tako nenadno je vse to prišlo. Zdajci mu je bilo vse lahko in skoraj čutil ni nahrbtnika, ki ga je prej že žulil s svojo težo. Brž naprej, da ga ne bodo tovariši predolgo čakali. Ubral je za naravnost po stezi aleje brezskrbno, ko da je na sprehodu. Od daleč je že čutil bližnino križpotja in tovariša, ki se bo začudil, ko ga bo zagledal. Bil je vesel in pogumen obenem in ves strah ga je za vedno minil. Zdal mu je vse jasno. Iz štirih pušk je pokalo z obeh strani ceste; njegovi oboroženi tovariši so stopili v akcijo. — Eh, Marko, ta ti zna! Kako je vse pametno

Tržič

PROSLAVA DNEVA ZMAGE

O priliki osme obletnice osvoboditve se je vršila v Tržiču slavnostna akademija, na kateri je v uvodnem govoru tov. Urbanc Stefko, predsednik MLO, obširno govoril o pomenu tega dne. Posebno je poudaril, da prebivalstvo Tržiča še vse premalo posveča važnosti temu pomenu in ni pokazalo tiste zavedenosti, ki bi jo moralo. Vse preveč hitro pozabljajo, da je prav ta dan prinesel in dal nove smernice ter povzročil veliki preobrat, ki nas danes vodi v izgradnjo boljše in srečnejše bodočnosti v socializmu. V nadaljnjem programu je orkester sindikalnega SKUD-a pod vodstvom ing. Smolika zaigral dnevu primerne pesmi. Proslava je bila zelo čobro obiskana v zadovoljstvo vseh navzočih.

NAJBOLJŠI DELAVCI — ODLIKOVANCI NA ČELU DELAVSTVA PRI IZGRADNJI SOCIALIZMA

1. maj 1949 bo ostal delavstvu Tržiča v najlepšem spominu. Dan, ki so ga praznovali z največjo zavestjo priborjenih delavskih pravic, je bil v znamenju velikih uspehov pri izvrševanju planskih nalog. Se bolj pa bo ostal v spominu našim delavcem-odlikovancem, ki so prav ta dan prejeli za svoje delo največje priznanje od ljudske oblasti.

Tovarna „Triglav“, katere delovni kolektiv se neutrudno bori za plan, je na predvečer 1. maja na svoji proslavi prejel odlikovanja za svoje najboljše delavce. Med prvimi odlikovanci je tov. **Urbanc Stefko**, direktor tovarne čevljev „Triglav“, tovarne lesnih žebeljev Retnje in tovarne usnja „Rudno“ Tržič in upravnik prodajne mreže 83 poslovalnic. Za svoje vestno in zadovoljivo delo je prejel odlikovanje **Red dela I. stopnje**. S svojo izredno delavnostjo in požrtvovalnostjo daje delavstvu najboljši vzgled in pobudo za neutrudno delo pri izvrševanju plana. Njegov odnos do delavstva je pokazal veliko zavest in predanost, zato je tudi pri delavstvu priljubljen in spoštovan. Je pravičen v vseh pogledih, pravilno vodi in razume delavce pri njihovih težavah. Uvedel je v podjetju pravilno razporeditev strojne parka, s čimer je efekt dela in kapaciteto strojev povečal tako, da je delo mnogo uspešnejše. Uvedel je izplačevanje prihranka na materialu, kar je pri delavstvu vzbudilo veliko voljo, obenem pa se pri tem prihrani mnogo materiala, ki je preje ostal v nepotrebnih odpadkih. To se pa tudi pri planskih nalogah precej pozna. S tem so znižani stroški polne lastne cene, kar je tudi velik korak k izpolnitvi plana. Poleg svojega rednega dela opravlja že od osvoboditve dolžnost

Previdel in kako vse na skrivaj pred njim izvedel... Taka zamisel! — Tedaj se mu je docela posvetilo v glavi in je domala bušil v glasen smeh. — Vraga, glej ga, glej! Saj sem imel tako rekoč stalno hrbet zavarovan, ne da bi vedel in opazil... Tako je ves vzradoščen mislil na svoje tovariše, da ni niti opazil, kdaj je došel na dogovorjeno mesto.

Predenj je skočil lepo rasel, visok moški s kučmo na glavi. Tedaj šele se je Janez prav zavedel in osupel obstal.

„Kje izvira Bosna?“ je vprašal neznanca.

„V vodi,“ je bil odgovor.

Podala sta si roke in prejšnji je zvedavo nadaljeval:

„Kaj pa je bilo? Kdo je streljal?“

Mlakar je snemal nahrbtnik, rame so ga zapekle.

„Našil!“ je ponosno povedal. „Naši so pognali ustaško bando v beg. Nekaj jih je pa le obležalo...“ je vzradoščen klepetal in mu podal nahrbtnik.

„Prav!“ je vzkliknil dolgin in spet sta si stisnila roke, toplo in krepko. „Smrt fašizmu,“ je dodal in Janez je odvrnil glasno: „Svoboda narodu!“ nakar sta se razšla.

Mlakarjev Janez jo je ubral nazaj sproščen in hiter. Ko je bil že za vrtovi blizu doma, je na cesti začul hrup in ropot avtomobila. Poln avto ustašev je zdrvel po cesti navzdol, kjer je bil spodpad. — „Kako majhni in neobogljivi so ti hlapci, ki služijo fašističnemu krvniku!“ je Janez s ponosom občutil in spoznal v tej burni noči, ko je prestopil svoj borni prag.

Setvena kampanja v kranjskem okraju

Spomladanska setvena kampanja se bliža koncu. Dosedaj je po poročilih izvršeno pomladanske setve 80%, vendar pa je dejansko doseženo več. Vsi KLO-ji pa ne pošiljajo redno poročil ter tako Poverjeništvu za kmetijstvo na OLO nima točne evidence. Industrijske ekonomije, kakor tudi KOZ, so plane dosegle, razen pri krompirju, za katerega jim je zmanjkalo semena. To pa zaradi tega, ker so ga porabile na ha preko 3000 kg. Največji oportunitizem s strani kmetovalcev se je pokazal pri izpolnitvi plana industrijskih rastlin. Pri tem so se posebno slabo izkazali KLO-ji Cerklje, Brniki in Velesovo. Krivda je na samih KLO-jih, ki niso hoteli obremeniti posameznih večjih kmetov za setev industrijskih rastlin, t. j. sončnic in buč. KLO Cerklje je na svoji seji proti koncu aprila razpravljala o setvi industrijskih rastlin, čeravno je dobil plan setve že v februarju, ter sklenil, da ni mogoče sejati sončnic in buč, da izčrpajo zemljo itd. Seveda v tem odboru prevladujejo večji kmetje, katerim ni mar delovnega

predsednika mestnega ljudskega odbora in še druge funkcijske dolžnosti. Pri tem delu se kaže njegova vsestranska sposobnost, a kar je največ vredno, njegova požrtvovalnost.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Naši delci nam pišejo ...

Preddvor

Ako se voziš z avtobusom na progi Kranj—Preddvor—Jezerško, še vedno naletiš na nekulturno obnašanje sprevodnika.

Na vljudnost, ki je danes glavna zahteva na vseh področjih, kjer imaš opravka z množicami, odgovorni činitelji pozabljajo. Posebno pa te lastnosti nima sprevodnik na tem avtobusu. Pred vstopom te dejansko surovo sune od vrat, kar podkrepi še z neprimernimi opazkami. Nekoliko vljudnejši je napram tistim, ki mu pustijo ostanek voznine. Kontrolni organi, ki se večkrat vozijo zaradi kontrole, ne kontrolirajo nekulturnega obnašanja tega uslužbenca, ker bi sicer morali opaziti te velike nedostatke.

Preddvorci smo sicer potrpežljivi, toda kaj si mislijo tujci, ki potujejo na oddih v naše kraje! Upravičeno pričakujemo, da se bodo take napake odpravile.

Kranj

ŠKORBUT IN SOLATA

V prelepem mesecu maju smo. Vse cvete in bujno raste. Cvetoča narava je prebudila življenje v prirodi in vse se veseli, da so minili pusti zimski dnevi.

Tudi delovni človek se veseli tega, ne samo, da je narava dala svetu novo bogastvo — tudi materialna stran tega je važna. To se pozna tudi v prehrani, ko okus prijetno osvežiš z zgodnjo zelenjavo. Menze kot domače kuhinje to občutijo obenem z abonenti.

Ker je ta stvar sama po sebi razumljiva, me je začudilo, ko slišim nekega tovariša, da dobiva škorbut, sedaj na spomlad. V bolj podrobnem razgovoru o tem, sem skoraj tudi sam začel dobivati fiksno idejo, da se bo škorbut prijel prej ali slej tudi mene.

Po zaslugi upravnika okrajne menze Drobuna Jožeta menza še sedaj nima nič „frišnega“, ker je „srbska solata“ že pošla. Njiva, na kateri naj bi rasla zelišča proti škorbutu in za osvežitev v obliki zelenjave, bo s to časti vredno zelenjavo postregla ljudem gotovo šele ob času „splošnih pridelkov“, in to z zelenjavo „srbsko solato“, katera naj se je pozimi.

Upamo, da bo narava vsaj poleti s pekočimi sončnimi žarki prebudila upravnika okrajne menze, da se bo poslužil radodarnosti naše zemlje, saj kot star poznavalec menz prav gotovo te dobrine pozna.

Zdravila proti škorbutu pa naj za enkrat še vsak sam išče.

U. R.

ljudstva in njihove preskrbe z maščobo.

Da se ugotovi izvedba pomladanske setve, se je v nedeljo 8. t. m. vršil množični pregled posejanih površin. Namen tega pregleda je bil, da se ugotovi, kako je izpolnjen plan posameznih kultur, ter če je vsa zemlja obdelana in posejana. Dejstvo pa je, da množične organizacije na vasi, kakor tudi KLO, ne jemljejo teh akcij za najvažnejšo nalogo. Izgovarjajo se, da je vse posejano, da ni bojazni, da ni zemlja obdelana in da teh pregledov treba ni. Na drugi strani pa v setvenem poročilu izkazujejo nedosežen plan. To opažamo pri tistih KLO-jih, ki zatajujejo posejane površine zaradi poznejših dajatev. Zelo slabo pa je dosežen plan saditve krompirja, za katerega se pa izgovarjajo kmetje, da nimajo semena. Dejstvo pa je, da se je v sezoni setve naložilo v Kranju na desetine vagonov krompirja. Površine so zmanjšali v glavnem veliki kmetje, da bi se izognili oddaji. Proti tem bo morala oblast ostro nastopiti.

Slabo je izpolnjen plan poml. setve v Lučinah in Zireh. Tu je potrebno, da KLO, kakor tudi množične organizacije, napno vse sile, da bo plan izpolnjen.

Sedaj je še čas, da ukrenejo KLO-ji, kakor množične organizacije, vse potrebno, da bo plan pomladanske setve izvršen. Odkrite saboterje pa je treba predati v kaznovanje oblastem. Posebno važnost pa je treba posvetiti oljaricam, ki jih je vsak KLO, kakor tudi posameznik, strogo obvezen posaditi.

Dobra izpolnitev plana pomladne setve je velika pridobitev za naše delovno ljudstvo pri njegovi preskrbi za prehrano.

Poziv za uveljavitev invalidskih pravic

Naša ljudska oblast polaga veliko pažnjo na to, da se prijavi za invalidnino vsi oni, ki so do nje upravičeni.

Doslej je bilo za to storjeno že vse mogoče, bili so tiskani letaki s pozivi za prijavljanje, bili so objavljeni članki v dnevnem časopisju, v Invalidskem vestniku, propaganda za prijavljanje se je vršila preko OF, Zveze borcev, Zveze vojaških vojnih invalidov in ostalih množičnih organizacij.

Kljub temu pa je še vedno gotovo število oseb, ki so upravičene do invalidnine, a se še vedno niso prijavile za uveljavitev svojih pravic po zak. o vojaških vojnih in mirnodobnih invalidih.

Zato ponovno naglašamo:

Do invalidnine in ostalih invalidskih pravic so upravičeni:

I. Osebni vojaški vojni invalidi:

1. iz narodno-osvobodilne vojne, onesposobljeni do vključno 9. V. 1945;
2. iz bivše jugoslovanske vojske, onesposobljeni v času od 6. do 17. aprila 1941;
3. iz prve svetovne vojne, ki imajo pravomočne odločbe iz bivše Jugoslavije in Italije, ali ki teh odločb nimajo, ker se sploh niso prijavili za invalidnino ali pa njih prijave niso bile v bivši Jugoslaviji odnosno Italiji dokončno rešene;
4. iz vojnega ujetništva, bodisi da so prišli v ujetništvo iz NOV, POJ in JA ali iz bivše jugoslovanske vojske;
5. aktivisti iz narodno-osvobodilne vojne, ki so postali invalidi zaradi delovanja za NOV, POJ in JA;
6. invalidi iz zavezniških vojsk, ki so sodelovali v drugi svetovni vojni in ki so naši državljani;
7. španski borci in oni, ki so postali invalidi v borbah proti fašizmu.

II. Osebni vojaški mirnodobni invalidi:

1. iz jugoslovanske armade, onesposobljeni po 9. V. 1945;
2. iz bivše jugoslovanske mirnodobne vojske;
3. iz bivše italijanske mirnodobne redne vojske od demobilizacije po prvi svetovni vojni do 10. VI. 1940.

Do invalidnine so upravičeni tudi rodbinski člani oseb, ki so v zgoraj navedenih okoliščinah padle, bile ubite ali so pogrešane, kakor tudi rodbinski člani umrlih osebnih vojaških vojnih in

Fizkultura in sport

UDARNIK : ŽELEZNIČAR (MARIBOR)
0 : 4 (0 : 0)

V nedeljo sta se srečala za prvenstvo prve slovenske skupine moštvi Železničarja iz Maribora in domačega Udarnika. Tekma je bila odigrana na zelo nizkem nogometnem nivou in ni nudila številni publiki (okroglo 1200 gledalcev) nobenega pravega športnega užitka. Posebno slabo igro je podal domači Udarnik, ki je v drugem polčasu popolnoma odpovedal in upravičeno podlegel mariborčanom, ki so zmagali z visokim rezultatom 4 : 0 (0 : 0). Sodil je Puchar iz Ljubljane, slabo.

II. SKUPINA

Tekstilec (Tržič) : Železničar (Postojna)
5 : 6 (2 : 2)

GORICA : LOČAN (ŠKOFJA LOKA)
8 : 1 (2 : 1)

TENIS

V okviru propagandnega meddruštvenega teniškega turnirja Slovenije sta v drugem kolu dne 7. maja t. l. na teniškem igrišču tovarne „Iskra“ Kranj nastopila F. D. Železničar iz Ljubljane in teniški aktiv tovarne „Iskra“ Kranj. V tem srečanju je zmagal F. D. Železničar z rezultatom 5 : 0.

Poedinaj rezultati tekmovanja so sledeči: Pušenjak (Zel.) : Benčič (Iskra) 6 : 0; 6 : 0 — Čižman (Zel.) : Sila (Iskra) 6 : 1; 3 : 6; 6 : 2 — Resman (Zel.) : Benčič (Iskra) 6 : 3; 4 : 6; 6 : 4; — Prelesnik (Zel.) : Novak (Iskra) 6 : 4; 6 : 0 — Pušenjak—Čižman (Zel.) : Sila—Benčič (Iskra) — 6 : 0; 6 : 1.

mirnodobnih invalidov, katerih invalidnost je znašala vsaj 50%. Nimajo pa pravice do invalidnine invalidi iz okupatorskih vojsk in iz vojnih edinic njihovih pomagačev, v kolikor ne dokažejo, da so bili v teh edinicah po nalogu vodstva narodno-osvobodilnega pokreta.

Člane rodbine štejejo: vdova, otroci (zakonski, nezakonski in posvojeni), starši, dedje in babice in sicer tako, da vdova izključuje vse ostale upravičence; če ni vdove, prihajajo v poštev otroci; če pa tudi teh ni pa starši in končno dedje in babice.

Vdova je upravičena do invalidnine, če je dovršila 40. leto starosti, ali če je mlajša, pa je za pridobitno delo nesposobna ali če ima enega ali več otrok izpod 17 let odnosno 23 let, če se šolajo, ali če so stari nad 17 let, pa so pridobitno popolnoma nesposobni.

Otroci so upravičeni do invalidnine do izpolnjenega 17. leta odnosno 23. leta če se šolajo ali če so stari nad 17 let, pa so pridobitno popolnoma nesposobni.

Starši, dedje in babice pa, če so dovršili 50. leto odnosno če so za pridobitno delo nesposobni, tudi če so mlajši od 50 let.

Pod starši so mišljeni tudi posvojitelji in starši nezakonskih otrok, če je padli, umrli ali pogrešani živel z njimi v hišni skupnosti do odhoda v vojsko in če so skrbeli za njegovo vzgojo in vzrejo in jih je padli, ubiti odnosno pogrešani vzdrževal. Enake pravice kakor posvojitelji in starši nezakonskih otrok, imata tudi očem in mačeha.

Ponovno pozivamo vse one, ki smatrajo, da so upravičeni do invalidnine po zakonu o vojaških vojnih in mirnodobnih invalidih, da takoj vložijo prijave za invalidnino pri Invalidski komisiji Ministrstva za socialno skrbstvo LRS, Ljubljana in sicer preko poverjeništev za socialno skrbstvo pri Okrajnih izvršnih ljudskih odborih, kjer jim bodo dali invalidski referenti poleg obrazcev za prijavo tudi vsa potrebna pojasnila.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Ministrstvo za soc. skrbstvo LRS
Invalidska komisija.

Ljubljana dne 27. aprila 1949.

Dopisujte
v „Gorenjski glas“!

Šah

28. aprila t. l. je bila v šahovskem domu otvoritev turnirja za prvenstvo okraja Kranj. Udeleženci so najboljši šahisti našega okraja in imajo vsi razen Pogačnika III. kategorijo. Kdor od igralcev bo dosegel nad 73% možnih točk, dobi II. kat.

Rezultati do sedaj odigranih partij so:
I. kolo Kuster—Fajon ½ : ½, Kos—Koren 0 : 1, Engelman—Oblak 0 : 1, Bogataj—Pogačnik 0 : 1, Žužek—Gerjol 0 : 1.

II. kolo: odigrani sta samo partiji Bogataj—Berčič 0 : 1 in Gerjol—Oblak 1 : 0.

III. kolo: Pogačnik—Berčič 1 : 0, Oblak—Kuster 0 : 1, Žužek—Kos ½ : ½, Bogataj—Engelman 0 : 1. Stanje na tabeli je zaradi velikega števila neodigranih partij nejasno in je trenutno takole: Pogačnik in Gerjol 2 (1), Kuster 1 ½ (1), Koren 1 (2), Engelman, Berčič 1 (1), Oblak 1, Fajon ml. ½ (2), Kos, Žužek (1), Martelanc 0 (3) in Bogataj 0.

V torek 3. maja t. l. je bila prvič v Kranju šahovska igra z živimi figurami na prostem. Prireditev je obiskalo okoli 2000 gledalcev. To je dokaz, da je v Kranju zanimanje za šah veliko. Sama prireditev je imela več pomanjkljivosti, ki pa jih bomo z izkušnjami lahko opustili in odpravili. Vsekakor pa je to velik uspeh za kranjski šah.

POPRAVEK

V članku „Več kulturnosti!“ v 18. številki našega lista je treba citirati podnaslov: **Hišnim posestnikom in upraviteljem v opomin!** — V osmem odstavku pa citaj: **brezgove** (nam. breskve) in: **tik novega DID-a** (nam. lik novega DID-a).

VSEM MESTNIM IN VAŠKIM ODBOROM OKRAJA KRANJ

Dne 15. maja 1949 ob 8. uri zjutraj se vrši Okrajna konferenca OF, katere se morajo udeležiti vsi sekretarji in predsedniki OF odborov.

Za bivši kranjski okraj se vrši konferenca v Kranju (v prostorih Sindikalnega doma — zgornja dvorana), za bivši škofjeloški pa v Šk. Loki (v prostorih Kulturnega doma — Spodnji trg).

Odbori, ki še niso dvignili članskih izkaznic, naj jih dvignejo takoj!

Iz sekretariata IOOF.

Mali oglas

Enosobno stanovanje na Klancu zamešnjam za enakega v bližnji okolici Kranja. Naslov v Upravi „Gorenjskega glasa“, Kranj, Ljubljanska cesta 1.

Kulturni pregled

Nova premiera v Prešernovem gledališču

(C. Goldoni: „Ribiške zdrahe“)

Te dni je kranjsko gledališko občinstvo z veseljem pozdravilo novo premiero v Prešernovem gledališču. Mladi režiser tov. Bizjak Vojko, ki je za nas novo ime, si je izbral za svojega „prvenca“ delo italijanskega pisca komedij Carla Goldonija (1707—1793), čigar „Slugo dveh gospodarjev“ imamo kar v dveh slovenskih prevodih (Hostnik 1878 in C. Debevec 1935) in čigar „Krčmarica Mirandolina“ si je pred kratkim utrla pot v naša gledališča (Jesenice). O delu samem, ki ga je vprizorila tudi ljubljanska drama, in o avtorju je bil že govor v našem listu. Kakšno mesto zavzema Goldoni v svetovni napredni literaturi in posebej kakšen je idejni politično-vzgojni pomen njegovih „Ribiških zdrah“ (oziroma v Ljubljani „Primorskih zdrah“), to je, v koliko naj te pomagajo bistriti delovnemu človeku pogled na svet in mu vnašati v njegovo naziranje večjo idejno ostrino in jasnost, kaj je tisto, zaradi česar je delo sprejelo v repertoar tudi naše Centralno gledališče — odgovarjati na vsa ta vprašanja ni namen našega članka. Brez dvoma

TEDENSKA KRONIKA

SPOMINSKI DNEVI

15. maja 1942. leta je izdan prvi odlok o ustanovitvi ljudske oblasti v Sloveniji na osvobojenem ozemlju.

15. maja 1943. leta je začela peta sovražna ofenziva proti NOV.

DEŽURNA SLUŽBA SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

15. maja 1949 — ima dr. Bežek Josip, telefon števil. 353.

DEŽURNA LEKARNA

15. maja 1949 — ima Mrh. Rauch Metod, Titov trg.

DEŽURNA TRAFIKA

15. maja 1949 — ima Cegnar Vladislav, Titov trg.

DEŽURNA PRODAJA KRUIHA

Vsako nedeljo od 8. do 11. ure dopoldne ima „Pecivo“ posl. št. 4., Majstrov trg.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sreda, 11. maja ob 20. uri Klavirski večer 8-letne pianistke Dubravke Tomšič iz Ljubljane.

Četrtek, 12. maja ob 20. uri: C. Goldoni „Ribiške zdrahe“.

Nedelja, 15. maja ob 17. uri: C. Goldoni „Ribiške zdrahe“.

KONCERTI

V četrtek 12. t. m., bo ob 18. uri v kinodvorani Sindikalnega doma I. javni nastop gojencev drž. Glasbene šole v Kranju. Nastopijo gojenci oddelkov za klavir, violino in solopetje.

V soboto dne 14. t. m., bo v Kranju koncert vokalnih kvintetov, in sicer: Slovenski vokalni kvintet, Sindikalni vokalni kvintet, Fantje na vasi, kvintet „SKUD“ Slava Klavora iz Maribora in Gorenjski vokalni kvintet. Ob pol 17. uri bo koncert za sindikate, šolsko mladino in okolico mesta Kranja. Ob 20. uri pa koncert na čast II. Kongresu zveze vojaških vojnih invalidov Slovenije.

Oba koncerta se vršita v kinodvorani Sindikalnega doma.

KINO KRANJ

Od 13. do 16. maja 1949 „Nekje v Berlinu“, nemški film.

Od 17. do 19. maja 1949 „V gorah Jugoslavije“, sovjetski umetniški film.

KINO STRAŽIŠČE

Od 13. do 16. maja 1949 „Cirkus“, sovj. umetniški film.

KINO ŠKOFJA LOKA

Od 13. do 15. maja 1949 „Ališer Navoi“, sovj. umet. film.

KINO TRŽIČ

11. in 12. maja 1949 „Nekje v Berlinu“, nemški film.

14. in 15. maja 1949 „Timor in njegova četa“, sovjetski umetniški film.

18. in 19. maja 1949 „Zoja Kosmodujanska“, sovj. umetniški film.

SEZNAM POROK V KRANJU dne 7. maja 1949

Grošelj Franc, Trboje in Mizerit Stanislava, Trboje; Zupan Peter, Bašelj in Cvek Angela, Hrib, Preddvor; Rablek Ignac, Bašelj in Zupan Angela, Bašelj; Oblak Jožef, Jama in Toporiš Ana, Zalog; Salvari Martin, Kranj in Peršolja Ida, Kranj; Mazi Viktor, Zabukovje in Pintar Franciška, Čepulje; Benedik Viktor, Dubrovnik in Kavčič Ana, Kranj; Tomažin Valentin, Bukovščica in Humar Irma, Bokovščica.

Ob tej priliki so darovali za socialni fond din 2030.—.

SEZNAM ROJENIH V KRANJU V MESECU APRILU

Dodig Vladimir, sin oficirja JA, Kranj, Titov trg; Gregorc Milena, hči strugarja, Kranj—Kalvarija 56; Naglič Helena, hči tov. delavca, Kranj—Čirče; Kordež Helena, hči delavca, Kranj, Partizanska; Sitar—Vadnjav Boris, sin uradnice, Kranj, Jurčičeva; Košnjek Drago, sin normirca, Kranj—Kalvarija; Oman Neža, hči tov. delavca, Kranj—Stražišče; Čebokli Marjan, sin šoferja, Kranj—Primskovo; Vlaisavljevič Ljubica, hči oficirja, Kranj, Na Skali; Božič Ivan, sin trg. poslovođe, Kranj—Kalvarija; Šelih Rozalija, hči soboslikarja, Kranj, Stritarjeva; Gros Miran, sin kurjača, Kranj—Stražišče; Janša Drago, sin elektromonterja, Kranj, Gorenja Sava; Sušan Stanislav, sin tov. delavca, Kranj, Savska c.; Tadina Stanislav, sin strugarja, Kranj, Šmarjetna gora; Nikolič Vladimir, sin oficirja JA, Kranj, Prešernova; Bajžel Jožef, sin industr. obratovodje, Kranj—Stražišče; Pavičič Rudolf, sin slaščičar. pom., Kranj, Cankarjeva.

Ali si že poravnal naročnino za „Gorenjski glas“?

Prešernovo gledališče, ki se more ponášati s precejšnjo pozitivno tradicijo ter kvalitetnim igralskim kolektivom, kot centralno gledališče kranjskega okraja pri socialistični preobrazbi naše vasi je treba začeti ostro in načelno borbo za idejno in umetniško čim višjo stopnjo naših tudi podeželskih in sindikalnih igralskih skupin, istočasno pa požlahtnjevati tudi okus gledališke publike. S tega vidika je režiserjeva zamisel morda iz igrane drame nekoliko prekoračila okvir komedije in se mestoma nagibala k burki, dasi je res, da ravno pri tem delu ni lahko postaviti prave meje. Na splošno pa so bili ravno množični prizori izdelani skrbno in s finim posluhom, vseskozi živo in življenjsko prepričljivo. Pri tem se je ponovno pokazalo, kako neumestno je nerazumevanje tako zvanih „majhnih vlog“. Vseskozi je bil viden tudi realistični režiserjev prijem, brez pretirane teatralike. V tej smeri so razveseljiv napredek pokazali nekateri starejši igralci, ki jih brez dvoma odlikuje precejšnja igralska rutina in ki bodo mlajšim igralcem dragoceni in izkušeni vodniki.

Drugo razveseljivo dejstvo je, da se je priznanemu igralskemu kolektivu pridružilo precejšnje število mlajših znanih pa tudi nepoznatih igralcev, ki razpolagajo z dobrim glasovnim in igralskim materialom in so se topot v lepi har-

PROGLASITEV UDARNIKOV V TRŽIŠKI PREDILNICI

Na 1. maj, mednarodni praznik dela je bilo v tržiški predilnici proglašanih 149 udarnikov, od tega so bili sedmič proglašeni tov. Ahačič Jožefa, Arnež Angela, Šarabon Ivana in Zupan Pepca.

Zupan Pepca, sedemkratna udarnica tržiške predilnice

OPOZORILO PREBIVALSTVU

Opaza se, da nekateri prebivalci in stanodajalci malomarno ali pa sploh ne vrše svojih prijavnih in odjavnih dolžnosti.

V smislu čl. 5 Uredbe Ministrstva za notranje zadeve o prijavi in odjavni dolžnosti prebivalstva z dne 19. 10. 1945, ki je objavljena v Uradnem listu FLRS števil. 46 z dne 24. 10. 1949 so dolžne vse osebe, ki menjajo svoje bivališče tekom 24 ur po vselitvi, oziroma izselitvi prijaviti to pristojnemu prijavnemu oblastvu.

Stanodajalci, hišni lastniki in upravitelji so po cit. uredbi dolžni v primeru, da se jim k prijavi, oz. odjavi zavezana oseba ne izkaže s potrdilom, da je svojo prijavo — odjavno dolžnost izvršila dolžni tekom 48 ur sami javiti spremembo, ki je nastala, prijavnemu oblastvu.

V izogib posledicam se prebivalstvo opozarja, da vse nedostatke v tem pogledu nemudoma odpravi, v bodoče pa se točno drži gornjih navodil.

Tudi hišne liste morajo biti vedno v redu in v skladu z resničnim številom prebivalcev hiše.

Člen 15 cit. uredbe glasi:

Prekrški po tej uredbi bodo kaznovani, v kolikor ne sodijo pred sodišče, z globo od 50 do 6000 dinarjev ali s prisilnim delom brez odvzema prostosti od 1 do 3 mesecev.

ZA MLO:

Tajnik: Franc Vodenik.

dejstvo, da je dejanje postavljeno v Barkovlje, to popolnoma slovensko ribiško predmestje Trsta, kjer od nekda biva kleno, pošteno, v bistvu dobro, a razumljivo tudi s človeškimi slabostmi obloženo ljudstvo, ki v vsakodnevnem trdem boju z morjem, še bolj pa s priseljenim osovraženim tujstvom ohranja svojo narodno samobitnost — brez dvoma to dejstvo v času aktualnega tržaškega vprašanja ni bila med zadnjimi, ki so odločili sprejem. Če dodamo k temu še precej dobro dramaturško zgradbo (moti le nekoliko premalo motivirana in zato nejasna sodnikova vloga) in nekatere duhovite prizore z ostro satiro obstoječih razmer. (Pred sodnijo!), ki bi jih kazalo morda bolj poudariti, je režiserjev izbor podprt in utemeljen, dasi želimo in pričakujemo, da se bo lotil tudi zahtevnejših in idejno zrelejših del.

Ob tej novi premieri bi bilo umestno poudariti nekaj razveseljivih dejstev. Prvič to, da se nam je z njo presenetljivo dobro predstavil novi, mladi režiser, ki ga tudi s tega mesta pozdravljamo in želim, da bi z isto prizadevnostjo, skrbnostjo in smislom za igralsko interpretacijo ter za zamotane in težavne probleme režije uspešno nadaljeval včasih prav težaško delo za novi oder, za novo socialistično kulturo v našem mestu. Zavedajoč se pomena in odgovorne naloge, ki jo mora vršiti prav

moniji s starejšimi zelo uspešno uveljavili. Tako pomlajeno družino čakajo velike in odgovorne naloge, ki jim bodo naši požrtvovalni amaterji prav gotovo kos. Upamo, da je s tem kriza Prešernovega gledališča rešena in bo v prihodnji sezoni gledališče četrtega največjega mesta v Sloveniji z veliko industrijo igralo tisti vlogi, ki jo mora: nuditi delovnemu človeku zdravo razvedrilo, mu ostri in jasni življenjske probleme naše nove stvarnosti in ga pripravljati za še intenzivnejše izvrševanje planskih nalog naše petletke. Prešernovo gledališče ima vse pogoje zato: razpolaga z marljivim in požrtvovalnim igralskim kadrom, s prizadevnim in kvalitetnim režiserskim svetom in — s hvaležno publiko. Naš delovni človek se zaveda, da je postala danes kultura njegova last. Treba je le usmerjati in vzgajati njegov okus in ga voditi na pot prave umetnosti, ki je daleč od cenene „plaže“ in cirkuškega klovnstva, daleč od raznih „vaških svetnikov“ in „prevaranih so-progov“!

Upoštevajoč gornja dejstva je uprizoritev Goldonijeve komedije pozitiven prispevek k razvoju kranjskega gledališča in njegove umetnosti. Mlademu režiserju in novemu igralskemu kadru pa želimo naj mu bo uspeh le vzpodbuda za nadaljnje delo in ki naj jih vodi še k večjim uspehom.